

Snaptun Driftsejendomme A/S
Att.: Torsten Ostenfeld, Niras
(tost@niras.dk)

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Postadresse Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato 17. juni 2021
Sagsbehandler Tomas Jensen
Telefon direkte 76 16 15 29
Sagsid 21/5313

Sløjfning af eksisterende og etablering af nyt udløbsbygværk fra Gelsbro Dambrug i Gels Å

På vegne af Snaptun Driftsejendomme A/S, Gelsbro Dambrug, har Niras den 9. februar 2021 ansøgt om at sløjfe et eksisterende udløbsbygværk, og etablere et nyt mindre udløbsbygværk for produktionsvand fra Gelsbro Dambrug til Gels Å (placering fremgår af Figur 1) på matriklen 1m Karkov, Seem.

Figur 1: Placering af hhv. det eksisterende udløbsbygværk, der ønskes sløjfet, og det nye mindre udløbsbygværk der ønskes etableret i forbindelse med dambrugets ombygning.

Baggrunden er, at dambruget er under ombygning til et mere moderne anlæg. Sløjfning og nyetablering af bygværker i brinken betragtes i

vandløbsloven som en regulering, som der skal meddeles godkendelse til. Da Gels Å på den berørte strækning er grænsevandløb mellem kommunerne Haderslev og Esbjerg, skal godkendelsen meddeles af begge kommuner.

Dambrugets ombygning indebærer, at det eksisterende udløbsbygværk omkring vandløbets st. 1169 fjernes, og brinken reetableres jf. ansøgningsmaterialet og nedenstående vilkår. Et nyt, og noget mindre udløbsbygværk, etableres i vandløbets st. 1111. Udformningen bliver som beskrevet i ansøgningsmaterialet og nedenstående vilkår.

Udover godkendelse efter vandløbsloven¹, kræver det ansøgte screening efter miljøvurderingsloven², samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens³ §3. Screening efter miljøvurderingsloven håndteres via dambrugets miljøgodkendelse. Dispensation efter naturbeskyttelseslovens §3 er meddelt af Esbjerg Kommune den 14. juni 2021.

Høring af projektforslag

Sløjfning og etablering af udløbsbygværkerne har været i offentlig høring jf. vandløbsloven i perioden 23. april – 21. maj 2021. Der er indkommet bemærkninger fra Fiskeristyrelsen om, at der bør stilles krav til afgitring, både hvad angår maske/tremmevidde, samt at afgitringen bør være funktionel ved alle vandstande. De forhold vil indgå i den miljøgodkendelse der er under udarbejdelse hos Esbjerg Kommune.

Afgørelse

Esbjerg og Haderslev Kommuner godkender hermed sløjfning af eksisterende udløbsbygværk og etablering af nyt udløbsbygværk i henhold til vandløbslovens §17, jævnfør §3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering⁴ på følgende vilkår:

Sløjfning af eksisterende ca. 14 m bredt udløbsbygværk (se Figur 2):

- Reetableringen af brinken skal ske som angivet i ansøgningsmaterialet.
- Alle tekniske installationer fra det tidligere udløbsbygværk skal fjernes fra vandløbsprofilet.
- Den nye brink skal flugte med den eksisterende brink op- og nedstrøms både i top (kronen) og i bunden. Hvis det eksisterende anlæg op- og nedstrøms er for stejlt at genskabe, tages udgangspunkt i anlæggets bund, og kronen må trækkes tilbage. Dette for ikke at reducere vandløbets bundbredde.
- Den nye brink erosionssikres fra top til bund ud mod vandløbet. Der anvendes håndsten (100-250 mm) med bagvedliggende singels. Opfyldningen bagved skal ske med rent fyldsand, muld eller lignende. Der må ikke anvendes fiberdug eller lignende kunstige materialer.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019. Når der meddeles om regulering efter vandløbsloven, kræves der ikke særskilt dispensation fra å-beskyttelseslinjen.

² Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25/06/2020

³ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13/03/2019

⁴ Bekendtgørelse nr. 834 af 27/06/2016

Etablering af nyt ca. 4 m bredt udløbsbygværk (se Figur 3):

- Etableringen skal ske som angivet i ansøgningsmaterialet.
- Det skal sikres, at brinkfoden flugter med den eksisterende brinkfod op- og nedstrøms det nye udløbsbygværk.
- Den gennemgravede brink erosionssikres omkring selve udløbsbygværket med håndsten (150-200 mm) med bagvedliggende singels. Det tiloversblevne brinkmateriale kan med fordel anvendes til bagvedliggende opfyld, for at sikre hurtig genvækst af naturlig brinkvegetation. Alternativt anvendes rent fyldsand, muld eller lignende. Der må ikke anvendes fiberdug eller lignende kunstige materialer.

Generelle vilkår:

- Vandløbet må ikke tilføres sand eller andre materialer i forbindelse med arbejdets udførelse,
- Der må ikke anbringes pæle, faskiner eller lignende i vandløbet.
- At der gives besked om arbejdets påbegyndelse senest 2 dage før til vandløbsmyndigheden (Esbjerg Kommune, der orienterer Haderslev Kommune)

Ansøger er ansvarlig for, at de stillede vilkår overholdes.

Vandløbsmyndigheden fører tilsyn med arbejdets udførelse, såfremt det skønnes nødvendigt.

Formålet med de stillede vilkår er at sikre, at der tages behørigt hensyn til både de afstrømningsmæssige og miljømæssige interesser, der knytter sig til vandløbet Gelså.

Figur 2. Fra ansøgningsmaterialet. Eksisterende udløbsbygværk på ca. 14 m bredde, der sløjfes og brinken reetableres.

Figur 3. Fra ansøgningsmaterialet. Nyt udløbsbygværk fra Jedsted Mølle Dambrug. Det er et udløbsbygværk i stil med dette, der ønskes etableret ved Gels Å. Der er tale om et ø 400 m rør placeret i et betonbygværk. Røret vinkles i vandstrømmens retning. Der etableres afgitring jf. vilkår i dambrugets miljøgodkendelse.

Afgørelsens gyldighed

Ved ovenstående gives der alene tilladelse til det ansøgte projekt. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dags dato.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får ansøger omgående besked herom, og Miljø- og Fødevareklagenævnets endelige afgørelse må så afventes. Hvis der ikke bliver klaget over afgørelsen, må godkendelsen udnyttes, når klagefristen er udløbet.

Afstrømnings- og miljømæssige konsekvenser

Projektet vurderes ikke, med de stillede vilkår, at have hverken afvandingsmæssige eller miljømæssige konsekvenser. Vurderingen uddybes herunder.

Afvandingsmæssige forhold: Da der ikke ændres på vandløbets dimensioner, er vandføringsevnen uændret med projektets gennemførelse.

Miljømæssige forhold: Gels Å er omfattet af statens vandplanlægning, og har miljømålet "God økologisk tilstand". Tilstandsvurderingen i den seneste basisanalyse 2021-27 er samlet set moderat, men hhv. høj og god for invertebrater/fisk og makrofyter. Den kemiske tilstand fra Gelsbro Dambrug og opstrøms er vurderet til ikke-god. Det vurderes ikke, at sløjfning af eksisterende udløbsbygværk og etablering af nyt, vil ændre på tilstandsvurderingen, og heller ikke være til hindring for senere målopfølgelse.

Natura 2000: Projektområdet ligger i Natura 2000-område N89, Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, Brede Å, Vidå med tilløb,

Rudbøl Sø og Magisterkogen, samt i habitatområde nr. H78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

Her er der særlige beskyttelseshensyn til bestemte dyr og planter og deres levesteder.

Af de dyr der er på udpegningsgrundlaget for habitatområde H78 vurderes det, at odder og fiskene bæk-, hav- og flodlampret, samt laks og snæbel kan findes i projektområdet. Odder og snæbel er desuden beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV.

Fisk

Da det kun er Gels Å's brinker, der påvirkes af projektet, vurderes dette ikke at forringe lampretters, laks og snæbels levevilkår i vandløbet. I forbindelse med dambrugets ombygning, nedsættes den udledte mængde vand til ca. 25% af den nuværende.

Odder

Den fouragerer sandsynligvis i området omkring dambruget, hvor den har behov for kunne anvende åbrinken som vandringskorridor under fourageringen. Det vurderes at den genoprettede brink vil gøre det nemmere for odder at anvende brinkerne langs vandløbet under fourageringen. Odderen vurderes at være i stand til at passere på begge sider af åen.

Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de særligt beskyttede dyre- og plantearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området haves dog ikke.

Økonomiske forhold

Udgifter til projektet afholdes af ansøger.

Andre forhold

I forbindelse med anlægsarbejdet gøres der opmærksom på, at ansøger selv er ansvarlig for at kontrollere Ledningsregistret for eksisterende rør, ledninger, kabler mv. på lokaliteten samt at respektere disse.

Klagevejledning

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen er vedlagt som bilag 1 til denne afgørelse.

Venlig hilsen

Tomas Jensen
Biolog, Esbjerg Kommune

Nadja Dall
Biolog, Haderslev Kommune

Denne afgørelse er sendt til:
Snaptun Driftsejendomme A/S
Niras (tost@niras.dk)

Vedlagt denne afgørelse:
Bilag 1 - Klagevejledning

Når du henvender dig til os udleverer du nogle personoplysninger. Personoplysningerne bruger vi, når vi behandler og besvarer din henvendelse, og de kan blive gemt til brug for vores videre sagsbehandling.

Vi har ansvar for, at dine oplysninger behandles og opbevares forsvarligt indenfor rammerne af EU's databeskyttelsesforordning.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.esbjerg.dk](http://www.esbjerg.dk)

Bilag 1 – Klagevejledning

Klagevejledning

Denne afgørelse kan jf. vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- den, afgørelsen er rettet til,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse skal klagen indgives senest 15. juli 2021.

Du klager via klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk under "Start din klage". Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kontaktes på mfkn@naevneneshus.dk, og du kan få hjælp til klageportalen på klageportalen@naevneneshus.dk.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune. Hvis Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Betingelser for fritagelse findes på www.naevneneshus.dk. Du skal samtidigt sende en mail til miljo@esbjergkommune.dk eller et brev til Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. På denne måde ved kommunen, at en klage er på vej.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen,
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.